

Szakmai beszámoló a 2021. évi tevékenységről

Mezőkeresztes településen

Integrált intézményünk az alábbi szakmai szolgáltatásokat biztosítja Mezőkeresztes település vonatkozásában:

1. Család- és Gyermekjóléti Központ
2. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
3. Közösségi pszichiátriai ellátás
4. Házi segítségnyújtás

1. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

A Család- és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban Gyermekjóléti Központ), a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ önálló szakmai egységként, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal valamint Közösségi Pszichiátriai Ellátással integrálva végzi tevékenységét.

A Gyermekjóléti Központ a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.) 40/A.§ 2 (a) értelmében, általános szolgáltatási feladatain túl, a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

A munkát elsősorban az alábbi jogszabályok alapján végzik a központ munkatársai:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet, (továbbiakban: 15/1998. (IV.30.)NM rendelet
- 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet.
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

A központ személyi és tárgyi feltételei:

A család- és gyermekjóléti központ személyi és tárgyi feltételeinek irányszámain és minimum normáit, 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A család- és gyermekjóléti központ esetében az esetenmenedzserek és tanácsadók arányát az intézményvezető határozza meg azzal a kitéttel, hogy mindkét munkakört biztosítani kell, azonban a tanácsadó munkakör munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében is betölthető.

Személyi feltételek:

A központ alapszolgáltatását biztosító személyi feltételei megfeleltek a jogszabályi követelményeknek.

Az ellátási terület tekintetében 2021. évben 6 fő esetenmenedzser és 1 fő esetenmenedzser-központvezető látta el a feladatot.

A jogszabályban előírt speciális szolgáltatások tekintetében az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet 5 fővel, a szociális diagnózist készítő esetenmenedzser feladatait 1 fővel látta el a Család- és Gyermekjóléti Központ.

Tárgyi feltételek:

Köszönhetően a 2021. évben történő költözésnek (Mezőkövesd Mátyás király út 114.), jelenlegi elhelyezésünk biztosítja a szakmailag önálló szakmai egységek fizikai szétválasztását, azonban lehetővé teszi -az eddigi gyakorlatnak megfelelően- a szoros szakmai együttműködést.

A Gyermekjóléti Központ elhelyezése megfelel a jogszabályban előírtaknak.

Szakmai tevékenység:

Szakmai munkánkat 2021-ben is rendhagyó módon befolyásolta a világjárvány.

A szakmai egység esetenedzserei a járvány teljes időtartama alatt biztosították a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez illetve megszüntetéséhez szükséges gondozási tevékenységet. (családlátogatások, területi munka)

A járványügyi szabályok betartása mellett, mely az ügyfélfogadás menetét ugyan megváltoztatta (maszkviselés, létszámkorlátozás, stb.) ettől eltekintve 2021 évben is feladatellátás központúan zajlott a járás érintett településein.

Mezőkövesd város illetékes esetenedzserei a székhely intézményben elérhetőek.

Az elérhetőség folyamatos, a szolgáltatások ingyenesek.

A Gyermekjóléti Központ esetenedzsereinek feladatai elsősorban:

Javaslatot tesz:

- a család- és gyermekjóléti szolgáltatás javaslata alapján a gyámhivatalnak a gyermek védelembe vételére, ill. ideiglenes hatályú elhelyezésére, megelőző pártfogásra
- súlyos veszélyeztetés esetén tény és jelleg megnevezésével telefonon-majd azt követően elektronikus formában, a járási gyámhivatalnak a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére vagy nevelésbe vételére, családba fogadásra
- harmadik személynél történő elhelyezésre
- családba fogadó gyám kirendelésére
- gondozási hely változtatásra

Együttműködik:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 17. § (1) bekezdésében meghatározott jelzőrendszeri tagokkal.

Az intézményben működő szakmai egységek egymással szoros kapcsolatot tartanak fenn, valamennyi ellátás hatékonysága érdekében a különböző szolgáltatások együttműködése a kliensek céljainak megvalósulása érdekében történik.

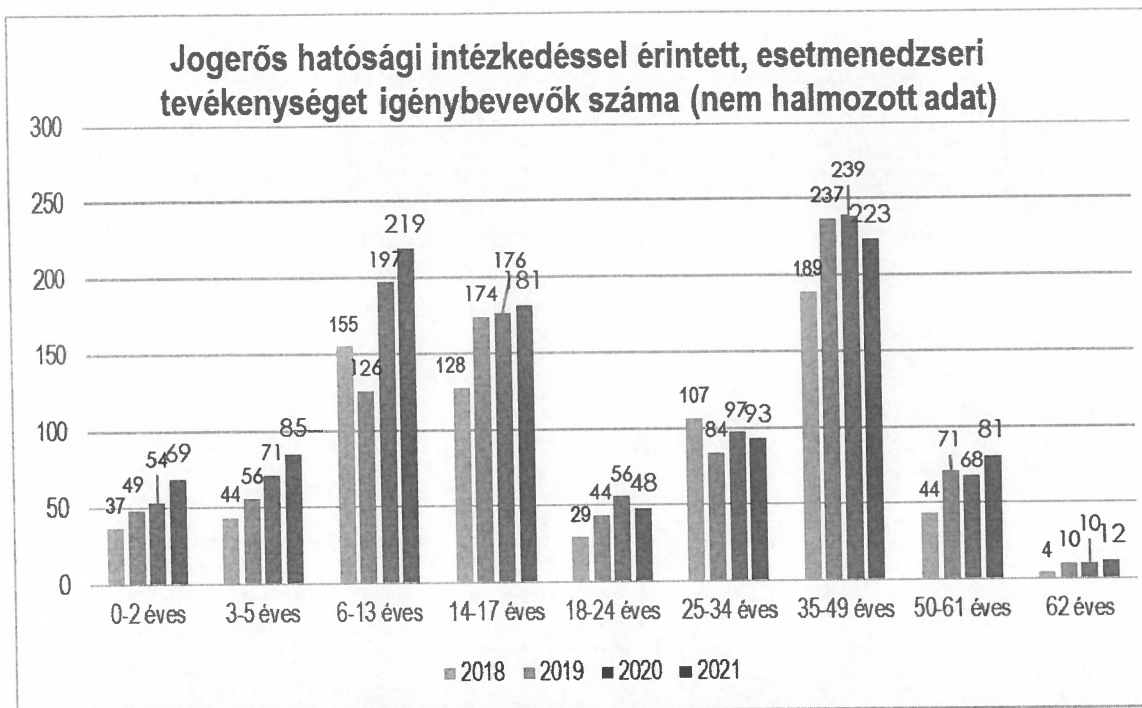
Az esetenedzserek végig kísérik az esetkezelésbe bevont szakemberek tevékenységét, együttműködésüket koordinálják. A feladatellátás során a védelembe vett, ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett, családba fogadott és utógondozott gyermekekkel kapcsolatos hatósági ügyekhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatást nyújtanak.

Szakmai munka adatai:

A Család- és Gyermekjóléti Központ szakmai egység a *járási területén lévő 23 településen* biztosítja a hatósági ügyekhez kapcsolódó gyermekjóléti alapellátást.

A forgalom az egyszeri esetkezelések (felkérések, környezettanulmányok készítésére) és a rendszeresen hatósági eljáráshoz kötött igénybe vevők körére épült.

1. ábra

Az elmúlt évek tendenciája jelentősen nem változott 2021 évben sem, hiszen a központban megjelenő igénybe vevők életkori megoszlásánál legnagyobb arányban a 6-13 éves korú 219 fő, valamint a 14-17 éves korú 181 fő gyermekkel volt a központnak kapcsolata, valamely hatósági intézkedéssel összefüggésben.

2020 évben a világjárvány a köznevelési intézmények működését jelentősen befolyásolta (online tanítás bevezetése, közösségi programok felfüggesztése), s noha a 2021/2022 -es tanév ezidáig jelenléti oktatással zajlik, tapasztalataink szerint a gyermekek nehezen tértek vissza a mindennapi jelenléti oktatás keretei közé.

Az általános iskolás korú ellátottak elmúlt két évben tapasztalható jelentős növekedéséből - mivel a világjárvány hatásai még a mindennapjainkban jelen vannak – még nem lehet következtetéseket levonni.

A felnőtt lakosság körében a 25 és 49 év közöttiek voltak túlsúlyban, hiszen a gondozott gyermekek szüleit képviseli ez a korosztály.

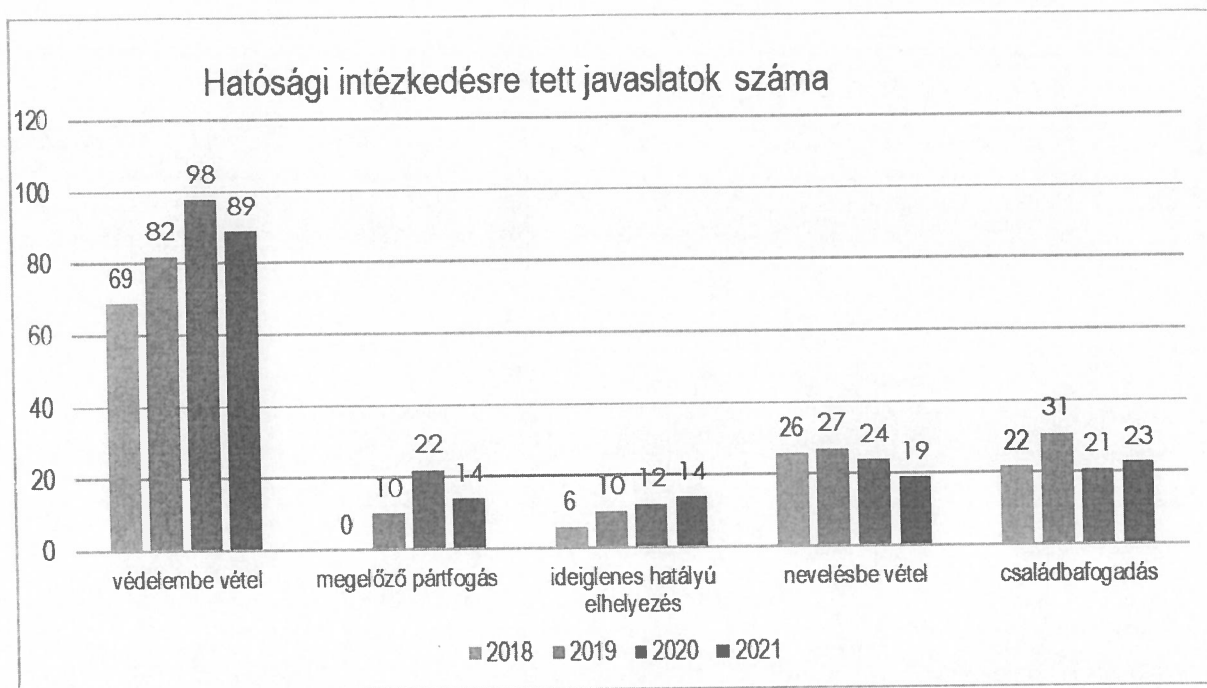
Sajnos az „iskolakerülés” problémájának megoldásához a gyermekvédelem eszköztárára nem elegendő, amennyiben a szülők és a gyermek nem partner a hiányzások megszüntetésében úgy az esetek többségében a hatósági intézkedések sem hoznak pozitív változást.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma

A hatósági intézkedésekre tett javaslatokban a védelembe vételre, ideiglenes hatályú elhelyezésekre, a nevelésbe vétel valamint az azok fenntartására tett javaslatok is szerepelnek. A védelembe vételi javaslat megfogalmazása, megtétele az esetmenedzser feladata mind a család- és gyermekjóléti szolgálatától beérkező iratanyagok, mind a központnál felmerülő hatósági kezdeményezés eseteiben. Az alábbi ábra a 2021 évben letett javaslatok számát jelzi. (2. ábra)

A Család- és Gyermekjóléti Központ által letett javaslatokat a Mezőkövesd Járási Hivatal Gyámügyi Osztálya 9 esetben utasította vissza.

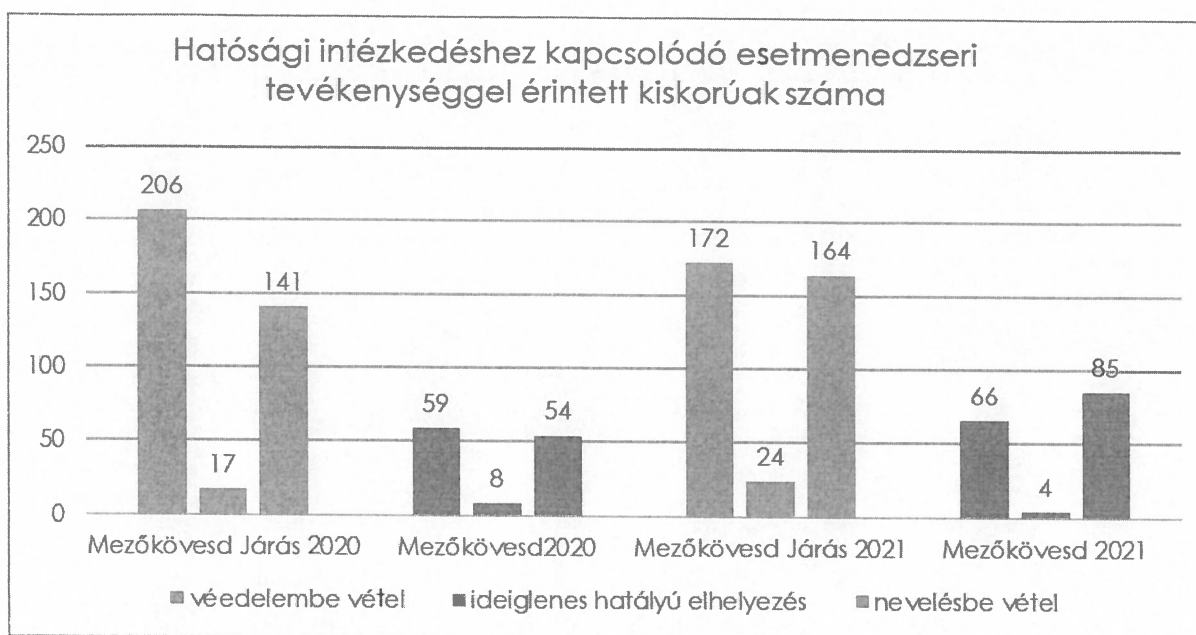
2. ábra

A hatósági intézkedésekre tett javaslatok után a gyámhatóság döntése alapján kezdődik el a gondozási folyamat.

A központ a jogerős határozatokkal érintett kiskorúakat gondozza. A 3. ábra adatai a 2021-ben határozattal együttműködésre kötelezett családokban élő kiskorúak számát mutatja a járás 23 települése, illetve külön Mezőkövesd mint járásszékhely tekintetében.

3. ábra

Mezőkövesd városban emelkedést mutat a családból történő kiemelések száma a tavalyi évhez képest, ami azt jelenti, hogy a családok különböző működési zavarainak megszüntetésére nem volt lehetőség a családokban élő gyermekek súlyos veszélyeztetettsége nem volt megszüntethető.

Évről évre visszatérő gondot okoz a tankötelezettség elmulasztása. A védelembe vétel keretében gondozott gyermekek veszélyeztetettségének oka elsősorban az iskolai igazolatlan hiányzás, valamint magatartási, beilleszkedési zavarok és az ezzel szorosan összefüggő szülői elhanyagolás.

Természetesen mint eddig valamennyi 2021 évre közölt adatra negatív hatással lehet a világjárvány, mely hatások irányát jelenleg megítélni még nem tudjuk.

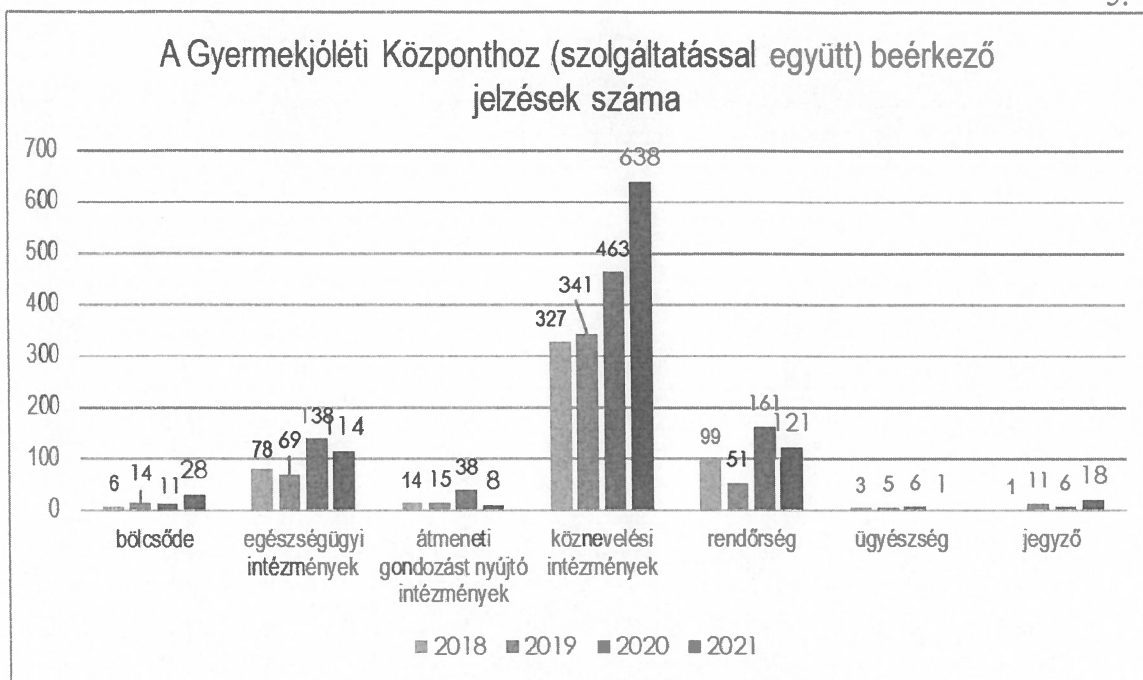
Továbbra is jelen vannak a deviáns viselkedésű gyermekek, náluk gyakran a háttérben a szülők elhanyagoló nevelése, agresszivitása, alkoholizáló életmódja áll, valamint a megnövekedett szabadidő – online oktatás – melyet a szülők nem tudnak vagy nem akarnak hasznosan eltöltött szabadidőre korlátozni.

Sok esetben a nehezen kezelhető gyerekek számára a köznevelési intézmény az egyetlen színtér, ami korlátokat szab vagy figyelmet biztosít.

Nagyon sok családban alakul ki családi-kapcsolati konfliktus, amelyeknek szemtanúi illetve résztvevői lehetnek a családban élő gyermekek. Ilyenkor elsősorban a szülők között folynak viták, de gyakran a gyermekek válnak másodlagos áldozatokká.

A fentiekén túl természetesen az eddigi indokok is jelen vannak, családi viszályoknak gyakran kiváltó oka az alkoholos befolyásoltság, melynek gyakori következménye az agresszív viselkedés.

További gondot jelent a családok életében, a szülők életvezetési problémái, a gyermekekkel való kevés törődés és a helytelen nevelési attitűdök, kapcsolattartási problémák.

Az 5. ábrán jól látható, hogy kiugróan magas a köznevelési intézmények részéről érkező jelzések száma, melyek jelentős része az igazolatlan hiányzások jelzéseit tartalmazza.

A feltüntetett jelzések száma, a Család- és Gyermekjóléti Központ valamint a Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz összesen beérkező jelzésszámot mutatja.

A családi pótlék szüneteltetésére vonatkozó szabályozás értelmében a gyermekjóléti szolgálat a családdal való együttműködés keretében, az 50 órát meg nem haladó iskolai mulasztás esetén alapellátás eszközeivel nyújt segítséget a család számára a mulasztás okainak feltérképezésében és a problémák megoldásában.

50 igazolatlan óra után a családi pótlék szüneteltetésre kerül - a köznevelési intézmény kezdeményezését követően - a hatóság pedig védelembe vételi eljárást indít a 16. életév betöltését megelőzően.

A 16. életévüket betöltött gyermekeknél védelembe vételre csak akkor kerül sor, ha attól eredmény várható, illetve egyéb veszélyeztető tényező is felmerül.

Kis mértékben csökkent a rendőrség által küldöttjelzések száma, ami a világjárvánnyal összefüggő korlátozások enyhítésével, jelenléti oktatás visszaállításának lehet a pozitív hatása. A jelzések számát a már előzőekben is említett „unatkozó fiatalok” szabálysértéseinek csökkenése indokolhatja.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenységek

6. ábra.

	tevékenységek száma			ellátott kiskorúak száma		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Szociális segítő tevékenység	435	353	210	188	160	104
Esetkonferencia szervezése	18	9	12	40	18	16
Esetkonzultáció	23	2	14	19	3	16
Esetmegbeszélés	330	191	164	170	117	128
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	113	106	103	131	154	131
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	46	36	28	50	57	38
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel nevelésbe vétel esetén	17	27	11	31	32	9
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel: védelembe vétel esetén	47	44	10	64	59	15
Elhelyezési tárgyaláson való részvétel	11	7	22	11	8	36
Családlátogatás	1492	1704	1832	534	484	746
Környezettanulmány készítése	256	241	188	252	271	194

Az elmúlt években kialakított Család és Gyermejkölési Központ által biztosított ügyfélfogadási rend 2021. évben – a világjárvány elhárítását célzó intézkedések betartása mellett – valósult meg a szokott formában. A szakemberek, igyekeztek intenzíven jelen lenni a gondozott családok életében, a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében. Annak ellenére, hogy a központi utasítások hónapokra, több szakaszban módosították illetve szigorították az ügyfelekkel történő kapcsolattartás módját és formáját, látható a a különböző tevékenységek számadataiból, hogy a veszélyeztetett gyermekek érdekében folyamatos és kiegyensúlyozott kapcsolattartásra törekedtünk.

Jelentősen csökkent a szakmai konzultációk száma, ami csupán a személyes találkozások számát jelenti. Elektronikus és telefonos formában a jelzőrendszer tagokkal az előző évekhez hasonlóan szoros és intenzív kapcsolattartás történt. A magas tevékenységszám a gondozási folyamatból adódik. Kiemelkedően magas a családlátogatások és a segítő tevékenységek száma.

Az esetmenedzseri munka természetéből fakadóan (koordinatív, ellenőrző funkció) a segítő szakembereknek megnövekedett az egyeztetéseken való részvétele száma, hogy az ügyfelek köré tudják szervezni a szükséges szolgáltatásokat.

Az esetmenedzserek a koordinatív szerepükben segítenek az érintetteknek a megfelelő szolgáltatásokhoz való hozzájutáshoz, így a családsegítő kollégák klasszikus szociális segítő munkát végezhetnek.

Gyermejkölési Központ által biztosított speciális szolgáltatások:

- **kapcsolattartási ügyelet:** A kapcsolattartási ügyelet, mint speciális szolgáltatás, az életvitelszerűen a járás területén tartózkodó gyermekek számára biztosít felügyelt kapcsolattartást, az elrendelő hatósággal (bíró, gyámhivatal) való előzetes egyeztetést követően.
A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása.

- **gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat:** Célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat egy nyitvatartási időn kívül hívható közismert telefonszám biztosításával lett megszervezve úgy, hogy a készenléti levő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani (tanácsadás, tájékoztatás), vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani.
- **pszichológiai tanácsadás:** A mezőkövesdi család- és gyermekjóléti központ heti 2 órában pszichológiai tanácsadást biztosít. A tanácsadás keretében a szakember igyekszik feltérképezni a probléma hátterét és szolgáltatás közvetítéssel, szaktanácsadással biztosítja a megfelelő ellátáshoz való hozzáférést.
- **óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenység:** 2021/22 -es tanévben a szokott módon működött a szolgáltatás. A segítő szakemberek személyes jelenlétet biztosíthattak a köznevelési intézményekben, az előző év rendhagyó működéséhez képest. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.
Nyári időszakban táboroztatásban, nyári napközi illetve preventív foglalkozásokban vesznek részt a kollégák.

2. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás szociális- és gyermekjóléti alapszolgáltatás, kötelezően ellátandó önkormányzati feladat.

A család- és gyermekjóléti szolgálat 23 településen a közös és önálló önkormányzati hivatalokhoz rendelve végezte segítő tevékenységét 8 központban.

Központok: Mezőkövesd
Bogács
Bükkábrány
Cserépfalu
Mezőkeresztes
Mezőnyárad
Tibolddaróc
Szentistván

A család- és gyermekjóléti szolgálatok a településeken jól frekventált, könnyen megközelíthető helyen találhatóak.

A család- és gyermekjóléti szolgálat helyi családsegítője nyújt segítséget az igénybevevőknek. A folyamatos segítségnyújtás – családgondozás esetében, területi elosztás szerint kerül kapcsolatba a szolgáltatást igénylő a családsegítővel.

A szolgáltatást igénybevevők az első kapcsolatfelvétel alkalmával tájékoztatást kapnak a biztosított szolgáltatás tartalmáról, az ügyfél jogairól és az együttműködés lehetőségeiről.

A munkát elsősorban az alábbi jogszabályok alapján végzik a Szolgálat munkatársai:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 39.-40.§-a;

- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet.
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet.
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

Személyi feltételek:

A Mezőkövesdi Kistérség Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ esetmenedzsei feladatait 2021.09.01-től Bencsik Zsuzsanna, a Család és Gyermekjóléti szolgálat feladatkörét 2021.08.01-től Buglyó Lászlóné látja el Mezőkeresztesen.

A szolgálat személyi feltételei 2021. évben megfeleltek a jogszabályi követelményeknek, bár területünkön is érződött a szakember hiány, a településeken dolgozó kollégák plusz települések ellátásával az átmeneti szakember hiányos időszakot helyettesítéssel oldották meg. A tárgyévben valamennyi településen elláttuk a család- és gyermekjóléti alapellátás feladatait.

Tárgyi feltételek:

A mezőkeresztesi nyitva álló helyiség tárgyi eszközökkel (számítógép, mobil telefon, fénymásoló) jól ellátott. A vidéki nyitva álló helyiségek tárgyi eszközökkel való ellátottságát a helyi adottságoknak megfelelően alakítottuk ki. 2021. év közepén a szolgálatban dolgozó kollégák új laptopokat kaptak, munkájuk megkönnyítésére.

Szakmai tevékenység:

A szolgálat ügyfélfogadása ügyfélfogadási rend alapján történik, ügyelet a nyitva tartási időben biztosítva van. A családsegítők elérhetősége folyamatos, szolgáltatásaik ingyenesek. Az ügyfélfogadás időpontjai településenként kifüggesztésre kerültek. A működés nem hatósági, hanem szolgáltató jellegű, az együttműködés elvére épül, igyekezve ezzel megelőzni a hatósági intézkedést.

Mezőkeresztesen az ügyfélfogadási rend 2021.08.01-től:

Kedd: 8:00-12:00 Szerda: 12:30-16:00

2021.07.01-től Gyermkeink Védelmében Elnevezésű Informatikai Rendszer (GYVR) került bevezetésre. Melynek fő célkitűzése, hogy a gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelmi szakellátás ágazati működésének átláthatósága javuljon, korszerűbbé váljon, integrált informatikai rendszerekkel támogatott legyen, és biztosítsa az ágazat szereplői közötti papírmentes kapcsolattartást. Jelenleg még duplikálva folyik a munkavégzés papíralapon és GYVR rendszerben is, ezzel jelenősen le vannak terhelve a mind a családsegítő mind az esetmenedzser kollégák.

A segítségnyújtás főbb formái:

- információnyújtás,
- tanácsadás,
- ügyintézés,
- segítő beszélgetés,
- mentális gondozás,
- életviteli tanácsadás
- adományközvetítés, közvetítés más intézmények szakemberek felé.

A munkaidő 2 részre oszlik. A munkaidő egy részének letöltése területen történik (családlátogatás, családgondozás, környezettanulmány készítés, intézményekkel való személyes kapcsolattartás, tárgyalásokon való részvétel). A másik része az intézményen belüli esetkezelés, ügyfélfogadás tartása képezi, ahol a kliensek és a lakosság személyesen kérhet segítséget problémájuk megoldásában.

A COVID-19 helyzet a családsegítést végző kollégák munkájára is hatással volt, folyamatosan követve a jogszabályi változásokat, azokat betartva részben korlátozva látták el munkájukat.

Családsegítést végeztek a családban jelentkező működési zavarok megoldása érdekében. A munkamód fókuszában az egyéni esetkezelés, segítő beszélgetés és a prevenciós tevékenység állt.

A család- és gyermekjóléti szolgálat alapvető feladata:

- Észlelő- és jelzőrendszer működtetése.
- Szolgáltatások szervezése
- Kríziskezelés.
- Természetbeni/pénzbeli ellátásokhoz való hozzájutás segítése.
- Környezettanulmányok készítése.
- Általános tanácsadás: így szociális, életvezetési, mentális, háztartási gazdálkodási.
- Családgondozás gyermekekkel, családjukkal, egyénnel, közösségfejlesztés, egyéni és csoportos készségfejlesztés, menekültek integrációját segítő szolgáltatás.
- Komplex gondozás a magzati kortól 99 éves korig (halálig, de előfordul a eltemetés segítése is) szociális segítői és gyermekjóléti tevékenységet lát el.

A családsegítők számára fontos a szakmai kapcsolatrendszer kiépítése, ápolása a szakmai munka hatékonyságának előtérbe helyezésével. A szolgálat családsegítői jól működő és hatékony kapcsolatrendszer kialakítására törekszenek.

Családsegítő feladata:

- Figyelemmel kísérni a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezetek figyelmét felhívni jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatni a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadni a beérkezett jelzéseket, felkeresni az érintett személyt, illetve családot, a jelzés érkezése utáni legkorábbi időpontban és a szolgáltatásairól tájékoztatást adni,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tenni a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén kitölteni a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait, az intézkedések tényéről tájékoztatni a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét.

Kapcsolatot tart az Országos Krízis kezelő és Információs Telefonszolgálattal.

Évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez.

Éves szakmai tanácskozást tart minden év február 28-áig és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít. Az éves jelzőrendszeri intézkedési tervet a család- és gyermekjóléti szolgálat települési családsegítője az éves szakmai tanácskozást követően minden év március 31-éig készíti el és megküldi a Központ részére.

A fokozatosság elve:

A gyermekvédelmi alapellátás keretében a gyermekek és családjaik együttműködése az önkéntességen alapul. Önkéntes megkeresés, illetve a jelzőrendszer által történt jelzés alapján kerül elsősorban kapcsolatba a családokkal a segítő.

Az alapellátásban történő családgondozás esetén a családsegítő havonta kötelezően 3 személyes találkozást megszervez és dokumentál, a jogszabálynak megfelelően.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás a problémákat komplex módon kezeli, tevékenységét ügyfélfogadás és családlátogatás keretében végzi.

A segítő szolgáltatás a kliens otthonában, családi környezetében tett látogatásokon és a család- és gyermekjóléti szolgálatban folytatott segítő beszélgetés és segítő tevékenységek útján valósul meg.

A forgalmi adatok:

Mezőkeresztesen a család- és gyermekjóléti szolgálat **szakmai tevékenységet 1530 alkalommal végzett.** A szakmai tevékenység során **282 főt segített** a családsegítő.

34 esetben történt új kapcsolatfelvétel a szolgálatnál, ezek az esetek elsősorban gyermekeket érintettek.

1. A gondozási esetek száma:

Mezőkeresztesen **129 fővel, 44 családdal kötöttünk együttműködési megállapodást.**

A szolgálatnál megjelent személyek korcsoport szerinti megoszlás eltérést mutat abban a tekintetben, hogy miként vette igénybe a szolgáltatást, azaz gondozott-e vagy csak egyszer kereste fel a szolgálat családsegítőjét.

Az együttműködési megállapodás által érintett személyek közel kétharmada kiskorú. A megállapodásokat általában az egyik szülővel kötjük, így a nagykorúak száma a gyermekek szüleit jelenti néhány kivétellel.

Feltűnően alacsony a 60 év felettiek aránya a gondozottak körében, ami nem jelenti ezen korosztály gondozásból történő kimaradását. A forgalmi adatok egyszeri esetkezeléseinek számából egyértelműen kiderül, hogy a korosztály megjelenik a szolgáltatásnál, de a kistérség területén működő idős korúak számára biztosított szociális ellátórendszer az esetek többségében megoldja az idős emberek problémáit, így csupán szolgáltatás közvetítés történik.

Egyszeri esetkezeléssel 153 esetben kellett közreműködnünk, ezekben az esetekben információnyújtás, tanácsadás, segítő beszélgetés, hivatalos ügyek segítése történt, illetve iskolai mulasztások miatti családlátogatásokra került sor.

2. A szolgálatnál megjelent személyek

Szolgáltatást igénybe vevők száma	megállapodás alapján				egyszeri alkalommal			
	0-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	felöltt	0-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	felöltt
Mezőkeresztes	29	36	16	48	3	6	6	138

A családsegítés a felnőttek esetében elsősorban kríziskezeléseket és egyéb szociális alapszolgáltatásokhoz, segélyekhez való hozzájutás segítségét jelentette.

Az újként jelentkezett gondozási esetekben a családok voltak nagyobb számban.

A kapcsolatfelvételek többségében, a jelzőrendszer általi kezdeményezésre indultak.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a gondozottak mellett nagyszámban végez egyszeri segítői munkát is. Az éves forgalmi adatok tükrözik a családsegítők egész évben végzett munkáját, a gondozottak és az egyszeri esetkezelésben részesültek is szerepelnek az adatokban.

Mezőkeresztesen 2021-ben a forgalmi adat alapján **282 fő** ellátása történt a család- és gyermekjóléti szolgálatnál.

Az év során **alapellátásban 52** gyermek volt gondozásban. **Családba fogadó szülőnél 13** kiskorú nevelkedett, ebből 3 védelembe vétel keretein belül is gondozott. **10 fő** nevelésben lévő gyermek szülőjével volt kapcsolat. **Védelembe vétel alatt 26** gyermek állt. **Ideiglenes hatállyal elhelyezett** gyermekek száma **4 fő**.

Feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

Veszélyeztetettség: olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult - állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A gyermekek **környezeti veszélyeztetettsége** magában foglalja a nevelési problémákat, szülők család életviteli problémáit, a családi konfliktusokat, a szülők betegségét, a családon belüli bántalmazást, a családon belüli elhanyagolást, egyéb személyek rokonok általi veszélyeztetést, iskolai kirekesztést, erőszakot, az elégtelen lakáskörülmények, kilakoltatás veszélye, munkanélküliség elmeit.

3. Együttműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybe vevők gazdasági aktivitása:

Gazdasági aktivitás	Fő
Foglalkoztatott	12

Munkanélküli	24
Inaktív	8
Ebből nyugdíjas	2
Ebből tanuló	18
Eltartott 14 év alatti	65
Összesen	129

A szolgálatnál gondozott személyek gazdasági aktivitását vizsgálva megállapítható, hogy a felnőttek többsége munkanélküli, vagy inaktív. Az inaktívakhoz tartoznak GYES-en, GYET-en lévők és a 15 éves vagy idősebb tanulók is.

A **magatartási veszélyeztetés** a gyermekintézménybe való beilleszkedés nehézségét, antiszociális viselkedést, drogfogyasztás, alkoholfogyasztás, játékszenvedély, csavargás, tankötelezettség elmulasztása kategóriáit foglalja magába.

3.1. Együttműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybe vevők legmagasabb iskolai végzettsége:

Iskolai végzettség	Fő
Általános iskola 8 osztályánál kevesebb	105
Általános iskola 8 osztálya	17
Befejezett szakmunkás képző iskola, szakiskola	2
Befejezett középiskola	1
Befejezett gimnázium	4
Összesen	129

Az **iskolai végzettség** szerint, ha a gyerekeket nem vesszük figyelembe, akkor azt lehet megállapítani, hogy a gondozásban lévő családok felnőttjeinek döntően alacsony az iskolai végzettsége.

Elmondható, hogy a kliensek alacsony iskolai végzettsége, mikro-társadalomban elfoglalt helye miatt nagyfokú segítségre szorulnak és hosszú gondozási folyamatnak kell eltelnie ahhoz, hogy egy család életében változás álljon be. Ezzel magyarázható az is, hogy gondozási eseteink nagy számban hosszabb lefolyásúak, mert a gyermekek veszélyeztetési tényezői tartósan állnak fenn (pl.: szülői elhanyagolás, anyagi, emgélhetési, lakhatással összefüggő).

Az **egészségügyi veszélyeztetés** a tartós betegség, fogyatékoság, magatartás és tanulási zavar elemeit tartalmazza, valamint önálló kategória az **anyagi veszélyeztetettség** mérése az általunk gondozott gyerekek körében. Mezőkeresztesen **85 fő veszélyeztetett kiskorút** tartunk nyilván.

A nyilvántartott veszélyeztetettségi okok alapján a legtöbb gyermek környezeti (értve itt a lakó és családi környezet) és magatartási veszélyeztetettség miatt volt nyilvántartva.

A családokat szinte minden esetben több probléma együttes fennállása jellemzi.

2021-ban Mezőkeresztesen a legtöbb gyermeket érintő probléma a családi kapcsolati rendszerből került felszínre, illetve magas számú a magatartás és teljesítményzavar.

Magas a gyermekevelési problémák száma. Ez egyfolyamta, amely gyakorlatilag a gyermek serdülő korával csúcsosodik ki. A háttérben valamilyen szinten egy elhibázott, következtlen nevelési mód áll.

Jellemző hogy mindig fellelhető hibás működési zavar a családban (hibás érzelmi, viselkedési

modellek a környezet részéről), fennál a családi légkör rejtett vagy nyílt zavara, mely mentálisan is betegít, illetve probléma, hogy a szülő nem mindig partnere a nevelési oktatási intézménynek a gyermek nevelésében.

A szülő és a család életvitele, a szülők sokszor negatív mintával szolgálnak gyermekeiknek, amit a gyermekek a szocializációjuk során magukba szívnak.

4. Együttműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybe vevő családok összetétele

Családi összetétel	Családok száma
Egyedül élő	2
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel	12
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel	18
Egy szülő/ törvényes képviselő 1-2 gyermekkel	6
Egy szülő/ törvényes képviselő 3 vagy több gyermekkel	6
Összesen	44

5. Veszélyeztetett kiskorúak adatai

Okok	Érintett gyermekek száma
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	85
Környezeti főcsoport	63
Ebből	
Nevelési probléma	20
Szülők, család éltvitete	8
Gyermek családon belüli bántalmazása, leki, fizikai	4
Gyermek elhanyagolása, fizikai, lelki	3
Kortárs csoport negatív hatása	3
Elégtelen lakáskörülmények	13
Kilakoltatás veszélye	5
Magatartási főcsoport	15
Ebből	
Drogfogyasztás	1
Tankötelezettség elmulasztása	14
Egészségi főcsoport	1
Ebből	
Fogyatékoskosság	1
Anyagi főcsoport	6
Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek	44
Központ felé továbbított esetek száma, hatósági intézkedés kezdeményezése miatt	16

Mezőkeresztesen az érintett **44 családban 85 veszélyeztetett gyermek él.**

A családsegítő munkatársak leggyakrabban terepen dolgoznak, a családokat az otthonukban keresik fel. Családlátogatás kívül leggyakrabban a tanácsadás, segítő beszélgetés, információnyújtás, ügyintézés fordul elő segítő tevékenységként.

Információ nyújtásra, ügyintézésre, életvezetési tanácsadásra szinte valamennyi gondozott családnál szükség van. Gyakran támogatja a családgondozó a szülőket életvezetési tanácsadással, segítő beszélgetéssel.

A családsegítő feladatai:

Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, úgy a családsegítő a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel együttműködési megállapodást köt, ezen időponttól kezdve esetnaplót vezet.

A családsegítő az intézményvezető és a szolgáltatást igénybe vevő aláírásával ellátott együttműködési megállapodást köt, majd 15 napon belül elkészíti az esetnapló adatlapját és a probléma definícióját, majd közös cselekvési tervet készít az elláttal.

Gondozási tevékenység keretében, legalább három személyes találkozást kellett megszervezni és dokumentálni a jogszabályi előírásoknak megfelelően.

6. Együttműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybe vevők elsődleges problémájuk szerint

Elsődleges probléma	
A probléma típusa	Családok száma
Életvitel	14
Családi, kapcsolati konfliktus	1
Családon belüli bántalmazás	1
Elhanyagolás	7
Ebből oktatási, nevelési elhanyagolás	7
Gyermeknevelési	8
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	2
Magatartászavar, teljesítményzavar	4
Fogyatékosság, retardáció	1
Lelki, mentális, pszichiátriai betegség	2
Szenvedélybetegség	1
Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	2
Anyagi	1
Összesen	44

A kliensekkel történő kapcsolattartás módjai:

- Családlátogatás, melynek során a klienst otthonában keressük fel. A szociális segítőmunka során valamennyi család esetében legalább havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni,
- Személyes megkeresés az intézményben.
- Telefonon történő kapcsolattartás.

A segítséget igénylő családok szociális és mentális gondozásánál a cél az, hogy egy meghatározott ideig tartó, folyamatos segítő kapcsolatot alakítsunk ki, illetve tartsunk fenn annak érdekében, hogy a kapcsolatot igénylő fél problémái feltárhatókká, megfogalmazhatókká, ezáltal megoldási lehetőségei kialakíthatóvá váljanak. A problémamegoldás stratégiái, módjai az együttműködés folyamatában alakulnak ki.

7. Szakmai tevékenység az év folyamán

Szakmai tevékenység	Halmazott adat
Információ nyújtás	71
Segítő beszélgetés	147
Tanácsadás	428
Ügyintézéshez segítségnyújtás	311
Kríziskezelés	1
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez, pénzbeli, természetbeli	14
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	3
Esetkonzultáció	1
Szakközi megbeszélés	1
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	5
Családlátogatás	526
Adománykövetítés	25
Összesen	1530

A Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatás munkatársai, gondozási tevékenységük egy jelentős részében, a Család- és Gyermekjóléti Központtal együttműködve, a határozatban együttműködésre kötelezett családokban élő gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetésében működnek közre. Ezekben az esetekben a családsegítővel történő együttműködés nem önkéntes a kliens részéről.

8. A családsegítő észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma

Megnevezés	0-17 év	Nagykorú
Egészségügyi szolgáltató	19	3
Ebből védőnő	17	3
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	3	0
Ebből család és gyermekjóléti központ	3	0
Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók	15	0
Köznevelési intézmény, szakképző intézmény	14	0
Rendőrség	12	0
Önkormányzat, jegyző	7	0
Javítóintézet	1	0
Összesen	156	6
Érinett személyek száma	66	6

A jelzések írásban érkeznek, amire 15 napon belül a családsegítő visszajelzést köteles küldeni a megtett intézkedésről.

A gyermekek jogainak megvalósulása együttes cselekvést, együttes gondolkodást vár a gyermekvédelem valamennyi szereplőjétől: a gyermekekkel közvetlenül foglalkozó pedagógusoktól, gyámügyi szakemberektől és a Család és Gyermekjóléti Szolgáltatástól, Központtól. A jelzőrendszeri tagok közötti együttműködés jól kialakult. A munkánk során kapcsolatban állunk az oktatási és nevelési intézmények vezetőivel, tanáraival, óvónőivel, a

Mezőkövesdi Gyámhivatallal, polgármesteri hivatallal, egészségügyi dolgozókkal, védőnővel, gyermekorvossal, rendőrséggel.

Összesen 156 jelzés érkezett a szolgálathoz. A küldött jelzések alapján a közoktatási intézményekből érkezett 29 jelzés, iskolai magatartási problémák illetve igazolatlan hiányzások miatt.

A védőnői jelzések és óvodai jelzések a gyermekek elhanyagolásáról, hiányos gondoskodásról, oltások elmaradásáról, a szülői együttműködés hiányáról, rossz szociális válsághelyzetben lévő családokról szólnak.

A kisgyermekek körében problémaként elsősorban a szülők helytelen életvitele, szegénység, a szülők magartása, a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges otthoni körülmények, higiénia hiánya jelenik meg.

Az iskolás korú gyermekek iskolai hiányzásai jelentenek veszélyt a megfelelő szellemi fejlődésükre, a motivátlanság a tanulásban, az otthoni alkalmatlan körülmények az órákra való felkészüléshez, a tartalmatlan szabadidő eltöltése, ingerszegény környezetben való nevelkedés.

Rendőrségtől érkezett jelzések magas száma is mutatja, hogy a szülők legtöbbször a gondozott gyermekek számára negatív példát mutatnak, ők maguk is helytelen életvitelt folytatnak.

Szoros, élő kapcsolatot alakítottunk ki a jelzőrendszer tagjaival. A gyermekvédelmi rendszer működéséhez elengedhetetlen az iskola, gyermekorvos, orvos, óvoda, védőnők, rendőrség közreműködése. A gyermekek jogainak megvalósulása együttes cselekvést, együttes gondolkodást vár a gyermekvédelem valamennyi szereplőjétől.

A hivatalos ügyek intézése során:

- segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselet lehetőségéről
- a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít.
- a gyámhivatal felkérésére tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről
- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését biztosítja.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

Szabadidős és közösségi programok szervezése, közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés:

A program célja: hátrányos helyzetben lévő, tanulási, magatartási, kapcsolatteremtési és beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyerekek, fiatalok elérése, problémáik azonosítása, valamint számukra célzott segítségnyújtás. Közösségfejlesztő programok szervezése korosztálytól függetlenül, a helyi közösség igényeinek megfelelően.

2021-ben nem került sor prevenció program szervezésére a COVID-19 járvány miatt.

3. KÖZÖSSÉGI PSZICHIÁTRIAI ELLÁTÁS

A közösségi pszichiátriai ellátás olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú gondozás, amelynek során a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történik. A szolgáltatás célja, hogy az általa gondozott pszichiátriai betegek integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve reintegrálódjanak a közösségbe.

A közösségi pszichiátriai ellátás tanácsadás, esetkezelés, készségfejlesztés és gondozás szolgáltatási elemeket biztosít.

A pszichiátriai betegek részére nyújtott alacsonyküszöbű közösségi alapellátás keretében biztosítani kell

- a lakókörnyezetben történő segítségnyújtást az önálló életvitel fenntartásában,
- a meglevő képességek megtartását, illetve fejlesztését,
- a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérését,
- a pszichoszociális rehabilitációt, a szociális és mentális gondozást,
- az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban, szűrővizsgálaton való részvétel ösztönzését és figyelemmel kísérését,
- megkereső programok szervezését az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében.

A közösségi pszichiátriai ellátás feladata a munkához való hozzájutás, a szabadidő szervezett eltöltésének segítése, szabadidős, önszorgító csoportok, támogató hálózatok szerveződésének segítése, információnyújtás az egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások, valamint a foglalkoztatási, oktatási, lakhatási lehetőségek igénybeviteléről.

A közösségi pszichiátriai ellátást 2 fő közösségi gondozó látja el. Egy közösségi gondozó vagy közösségi koordinátor legfeljebb 25 ellátottról gondoskodhat. A közösségi gondozó vagy közösségi koordinátor további 10 ellátottról gondoskodhat, amennyiben a gondozottak legalább felénél a rehabilitációs folyamat intenzitása nem haladja meg a havi 4 találkozást.

2021. évben a COVID-19 koronavírus járvány veszélyhelyzetre tekintettel az EMMI minisztere által kiadott eljárásrendet követtük a szolgáltatás működtetésére, a kliensekkel való kapcsolattartásra vonatkozóan. Ennek megfelelően a veszélyhelyzet fennállásának időszaka alatt elsősorban egyeztetett időpontban fogaduk a segítségre szoruló ügyfeleket. Telefonon és interneten keresztül naponta tartottuk a kapcsolatot, azonban otthonukban csak krízishelyzet esetén kerestük fel gondozottjainkat.

A szolgáltatás befogadott feladatmutatója 50 fő. 2021-ben az éves átlagban az ellátott kliensek száma 52 fő. Az elmúlt év folyamán 9 fő új kliens került ellátásba.

Az ellátottak többsége aktív korú felnőtt, a nemek arányában 48 fő nő, 4 fő férfi. A legfiatalabb kliens 29 éves, a legidősebb pedig 73 éves volt.

A kliensek legnagyobb számban - 30 fő, megváltozott munkaképességűek, és rokkantsági, vagy rehabilitációs ellátást kapnak. Rehabilitációs munkakörben dolgozik 16 fő, szociális segélyben részesül 11 fő, illetve kis számban 5 fő, öregségi nyugdíjasok is vannak. Egyéb 6 fő.

Ellátandó célcsoport jellemzői:

- Elsősorban a saját otthonukban élő, nem veszélyeztető állapotú pszichiátriai betegek, akiknek a betegsége ambuláns szakellátás mellett egyensúlyban tartható, és akik életvitelükben, valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget;
- a tüneteket mutató, illetve a pszichés zavar kialakulása szempontjából veszélyeztetett személyek.

Az ellátottak *elsődleges problémái* egzisztenciális (főként anyagi, lakhatási) eredetű, illetve nagy gond az önérvényesítés hiánya és az elmagányosodás.

Betegségcsoportok megoszlása:

Betegségtípus	Fő
Skizofrénia	8
Paranoid	1
Bipoláris affektív zavar	6
Depresszió	23
Recurrent depresszió	8
Egyéb szorongásos rendellenesség	6
Összesen:	52 fő

Jogszály alapján a Községi Pszichiátriai Ellátásnak orvos konzultánst szükséges biztosítani, ezt a feladatot Dr. Gyenes Mária pszichiáter főorvos látta el 2021 évben is, akivel nagyon jó a munkakapcsolat, illetve az együttműködés.

2021. évben ellátottak száma településenként (fő / átlagosan)

Település:	Összesen:	Nő:	Férfi:
1.Bogács	1	1	-
2.Borsodgeszt	1	1	-
3.Borsodivánka	1	1	-
4.Bükkábrány	1	1	-
5.Cserépfalu	3	3	-
6.Egerlövő	2	2	-
7.Mezőkeresztes	4	4	-
8.Mezőkövesd	32	30	2
9.Mezőnagymihály	1	1	-
10.Mezőnyárad	1	1	-
11.Sály	1	1	-
12.Szentistván	2	1	1
13.Tard	1	1	-
14.Vatta	1	1	-
Összesen:	52	49	3

Preventív, szabadidős programok szervezése:

Sajnos a COVID-19 koronavírus járvány miatt 2021. évben nem került sor semmilyen szabadidős program megszervezésére.

4. HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás szolgáltatás az integrált intézményen belül szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

A szolgáltatás 2021-ben 14 településen volt jelen a társulás területén, mint szociális alapellátási feladat, a Szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján minden településen elérhető kell, hogy legyen az ezt igénylők számára.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 2017. január 1-től hatályba lépett módosítása szerint a házi segítségnyújtásban megszűnt az óralapú szolgáltatás követelménye. A módosítás célja az ellátott szükségleteihez rugalmasan igazodó szolgáltatásnyújtás, melynek konkrét időtartalma az ellátást igénylő és a szolgáltató közötti megállapodás eredményeként kerül megállapításra.

A személyi gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) rendelet módosításával a házi segítségnyújtás létszám előírásai változtak, egyben új számítás került bevezetésre a gondozásra fordított havi órakerettel.

A tevékenységnaplója két részre vált, a szociális segítség és a személyi gondozás jogosultsági kategóriákhoz igazodóan került kialakításra, mely a könnyebb alkalmazhatóságot szolgálja.

Személyi feltételek:

2021-ben a Mezőkövesdi kistérség területén összesen 236 fő gondozottat látott el 31 fő főállású gondozó. A házi gondozók munkáját 1 fő vezető gondozó koordinálja. A segítő tevékenységet Mezőkövesden 2021. 03. 01-től 1 fő közfoglalkoztatott gondozó egészítette ki.

Település neve	Gondozói létszám
Bükkábrány	2 fő
Cserépváralja	1 fő (4 órában)
Egerlövő	2 fő
Kács	1 fő
Mezőkeresztes	3 fő
Mezőnyárad	2 fő
Mezőnagymihály	2 fő (1 fő gyeden)
Mezőkövesd	1 fő vezető gondozó 5 fő (ebből 1 fő 6 órás) 1 fő közcélú foglalkoztatott
Sály	2 fő
Szentistván	2 fő

Szomolya	1 fő
Tard	4 fő
Tibolddaróc	3 fő
Vatta	1 fő
Összesen:	32fő+ 1 fő közfoglalkoztatott

A házi segítségnyújtó gondozó munkakörébe tartozó tevékenységek és résztevékenységek:

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében: takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálósobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben), mosás, vasalás.

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében: bevásárlás (személyes szükséglet mértékében), segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében, mosogatás, ruhajavítás, közkútról, fűtkútról vízfordás, tüzelő behordása kályhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel), télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt, kísérés.

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

Személyi gondozás keretében:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében: információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás, családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése, az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés, ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében.

Gondozási és ápolási feladatok körében: mosdatás, fürdetés, öltöztetés, ágyazás, ágyneműcsere, inkontinens beteg ellátása. Testfelület tisztítása, kezelése, haj, arcszőrzet ápolás, száj, fog és protézis ápolás, körömápolás, bőrápolás. Folyadékpótlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül). Mozgatás ágyban, decubitus megelőzés, felületi sebkezelés, sztomazsák cseréje. Gyógyszer kiváltása, gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása, vérnyomás és vércukor mérése, hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül. Kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés, kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás, a házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig).

Leginkább igényelt szolgáltatások:

Bevásárlás, gyógyszeríratás, és kiváltás, takarítás, mosás, mosogatás, vasalás, tavasszal, és ősszel ablak pucolás az életvitelszerűen használt helyiségekben, csekk feladása, vérnyomás mérés, vércukor mérés, fürdetés, mosdatás, pelenkázás, ágyazás, ágynemű csere, öltöztetés, felületi sebkezelés, kötözés, gyógyszeradagolás, egyéb ügyintézés.

A gondozó a napi gondozási tevékenységről tevékenység naplót vezet, melyben rögzíti a napi tevékenységet, a gondozott pedig aláírásával igazolja.

A gondozók munkájuk során együttműködnek az egészségügyi, illetve szakellátást nyújtó intézményekkel.

A házi segítségnyújtás szolgáltatás térítési díj összege 2018.03.01-től 200.- Ft/ óra. A térítési díjról minden esetben tájékoztatást kap az ellátást igénybe vevő, Megállapodásban rögzítésre kerül.

Az ellátandó célcsoport jellemzői:

A házi segítségnyújtás szolgáltatást a Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulás közigazgatási területén bejelentett lakhellyel rendelkező vagy életvitelszerűen e területen tartózkodó, igénybe vevő kérheti, akinek az önálló életvitelének fenntartása- szükségleteinek megfelelően- lakásán, lakóközösségében, ebben a szolgáltatási formában biztosítható.

A szolgáltatás 2021. évben 14 településen működött.

Település neve	Összes ellátotti létszám	Szociális segítést igénylő	Személyi gondozást igénylő
Bükkábrány	12 fő	-	12 fő
Cserépváralja	4 fő	-	4 fő
Egerlövő	10 fő	-	10 fő
Kács	10 fő	-	10 fő
Mezőkeresztes	20 fő		20 fő
Mezőkövesd	31 fő	-	31 fő
Mezőnagymihály	19 fő	-	19 fő
Mezőnyárad	12 fő	-	12 fő
Sály	15 fő	-	15 fő
Szentistván	23 fő	-	23 fő
Szomolya	8 fő	-	8 fő
Tard	36 fő	-	36 fő
Tibolddaróc	29 fő	-	29 fő
Vatta	7 fő	-	7 fő
Összesen	236 fő	0 fő	236 fő

Életkor szerinti megoszlás:

	Férfi (fő)	Nő (fő)
18-39 év	-	-
40-59 év	3	2
60-69 év	7	15
70-79 év	12	61
80-89 év	17	92
90 év felett	1	26
Összesen:	40	196 fő

A magyarországi demográfiai mutatók hosszú idő óta a népességszám csökkenésére utalnak. Pusztán az országos adatok ismeretében Mezőkövesdi kistérségben a lakosságszám tovább csökkent az elmúlt tíz évben. A korcsoporton belüli számadatok alakulását tekintve

egyértelműen látszik, hogy az öregedési mutató növekedése a fiatal korosztály számának csökkenésével és az idősebb korosztály számbeli növekedésével függ össze.

Az ellátási területen egyre nagyobb arányban fordulnak elő az idős, magára hagyott, sokszor magatehetetlen idős emberek. Jellemző a családi kapcsolatok beszűkülése, vagy akár teljes hiánya. Az ellátásra szoruló idős korosztályról elmondható, hogy rossz az egészségi állapotuk.

A statisztikai számok tükrében megállapítható, hogy a kistérség településein nő az idősödő lakosság száma, ezért folyamatosan növekvő igény jelentkezik a szolgáltatásra, továbbá a több órás gondozás igénybevételére.

A házi segítségnyújtást jellemzően azok az idősek veszik igénybe, akik egyedül élnek, a családjuk távol van.

Az ellátás fenntartásához óvintézkedéseket vezettünk be. Minden gondozó részére folyamatosan biztosítottuk a védőfelszerelést, maszkból, gumikesztyűből, kézfertőtlenítőből jelentősen több fogyott az elmúlt időszakban.

A koronavírus-járvány rég nem látott nehézségek elé állította az egész társadalmat, a szociális ellátórendszert, a bajban még inkább kiszolgáltatottabbá váltak az idősek, akikre leginkább veszélyes lehet a koronavírus.

Nagyon megterhelőnek éltük meg a járványhelyzetet mind a lakók mind az intézmény szempontjából. Az, hogy sikerült alkalmazkodni az elvárásokhoz, részben külső körülmények szerencsés alakulásától függött, például, hogy a fenntartó kiemelten fontosnak tartotta a védőruházat, a fertőtlenítőszer, az ózonos levegőfertőtlenítés biztosítását, és ehhez tudott extra forrásokat biztosítani, mindemellett magánfelajánlásokat is kaptunk, pénzbeni és eszközök formájában egyaránt.

2020 elején egy rég nem látott világjárvány indult el Ázsiából, amely csakhamar Európát, így Magyarországot is elérte. A koronavírus-járvány több hullámban támadta meg az emberek egészségét és a gazdaságot is. 2021 őszén a járvány negyedik hulláma elérte Európát, így hazánkat is. Az alkalmazkodás kulcsa a kialakult járványügyi helyzetben a szociális dolgozók rendkívüli odaadása és áldozatos munkája volt, hiszen akár munkaidőről, akár a megszokottól eltérő munkatevékenységről volt szó, rugalmasan vették az akadályokat az intézmény mind a hét szakmai egységében, melyet mind Mezőkövesd Város Önkormányzata, mind a fenntartó Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulás elismert és nagyra értékelt.

Mezőkövesd, 2022.március 18.

Szarka Melinda
intézményvezető sk.

HATÁROZATI JAVASLAT

**Mezőkeresztes Város Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2022. (.....) határozata
a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ által
Mezőkeresztes városban 2021. évben végzett szakmai munkáról szóló beszámolóról**

Tárgy: a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ által Mezőkeresztes városban 2021. évben végzett szakmai munkáról szóló beszámoló

Mezőkeresztes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ által Mezőkeresztes városban 2021. évben végzett szakmai munkáról szóló előterjesztést és az alábbi döntést hozza:

Mezőkeresztes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ által Mezőkeresztes városban 2021. évben végzett szakmai munkáról szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Majoros János polgármester
Szarka Melinda intézményvezető

Határidő: 2022. május 31.